EGZAMIN ÓSMOKLASISTY
od roku szkolnego 2018/2019

JĘZYK POLSKI

Zasady oceniania rozwiązań zadań
z próbnego arkusza egzaminacyjnego
(OPOP-100-1812)

GRUDZIEŃ 2018

Centralna Komisja Egzaminacyjna
Warszawa

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

ZASADY OCENIANIA ZADAŃ W CZĘŚCI TESTOWEJ

Zadania zamknięte i zadania otwarte z luką
Zadanie zamknięte i zadanie otwarte z luką są oceniane zgodnie z jednym z następujących schematów:

1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niepełna lub niepoprawna albo brak odpowiedzi.

2 pkt – odpowiedź całkowicie poprawna.
1 pkt – odpowiedź częściowo poprawna lub odpowiedź niepełna.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadania otwarte krótkiej odpowiedzi
Za rozwiązanie zadania otwartego krótkiej odpowiedzi można otrzymać od 0 do 4 punktów. W tych zadaniach nie będzie oceniana poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna, chyba że w poleceniu zostanie określone inaczej. Schemat oceniania jest opracowany do każdego zadania odrębnie.

Uwaga!
Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne, spełniające warunki zadania.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 1. (0–1)

Podstawa programowa 2012[1]		Podstawa programowa 2017[2]	
Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	**Wymaganie ogólne**	**Wymaganie szczegółowe**
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich […]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […].	Lektura obowiązkowa Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis*

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
PF

[1] Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 30 sierpnia 2012 r. poz. 977); II etap edukacyjny: klasy IV–VI.

[2] Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356); II etap edukacyjny: klasy VII i VIII.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 2. (0–1)

Podstawa programowa 2012		Podstawa programowa 2017	
Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	**Wymagania ogólne**	**Wymagania szczegółowe**
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich […].	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 2) porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie.
		III. Tworzenie wypowiedzi. 6. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania […].	1. Elementy retoryki. Uczeń: 4) wykorzystuje zasady tworzenia […] argumentów […]; 6) przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego.

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
DAECB

Zadanie 3. (0–1)

Podstawa programowa 2012		Podstawa programowa 2017	
Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	**Wymaganie ogólne**	**Wymaganie szczegółowe**
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich […].	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje […].

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
D

Zadanie 4. (0–1)

Podstawa programowa 2012		Podstawa programowa 2017	
Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	**Wymagania ogólne**	**Wymagania szczegółowe**
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich […].	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 6) zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach oraz określa jej funkcje.
		II. Kształcenie językowe. 2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych […]. 3. Poznawanie podstawowych pojęć oraz terminów służących do opisywania języka i językowego komunikowania się ludzi. 6. Rozwijanie wiedzy o elementach składowych wypowiedzi […] pisemnych oraz ich funkcjach w strukturze tekstów i w komunikowaniu się.	2. Zróżnicowanie języka. Uczeń: 1) dostrzega zróżnicowanie słownictwa […] – określa ich funkcje w tekście.

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Rozwiązanie
BC

Zadanie 5. (0–2)

Podstawa programowa 2012		Podstawa programowa 2017	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**	**Wymagania ogólne**	**Wymaganie szczegółowe**
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	3. Świadomość językowa. Uczeń: 5) rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (gest, wyraz twarzy, mimika, postawa ciała).	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich […]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […].	Lektura obowiązkowa Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis*
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2. Analiza. Uczeń: 10) charakteryzuje […] bohaterów.		

Zasady oceniania
2 pkt – poprawne określenie relacji obu bohaterów z Petroniuszem.
1 pkt – poprawne określenie relacji jednego z bohaterów z Petroniuszem.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie
Stosunek Tygellina do Petroniusza: *Tygellin rywalizował z Petroniuszem o względy cezara i odczuwał radość na myśl o tym, że Petroniusz utraci sympatię Nerona po krytyce jego wierszy. Liczył na to, że wtedy on stanie się ulubieńcem władcy.*
Stosunek Winicjusza do Petroniusza: *Winicjusz jako krewny i przyjaciel Petroniusza obawiał się, że Petroniusz poniesie konsekwencje swoich słów.*

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 6. (0–2)

Podstawa programowa 2012		Podstawa programowa 2017	
Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	**Wymagania ogólne**	**Wymagania szczegółowe**
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich […].	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje […].
		III. Tworzenie wypowiedzi. 6. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania […].	1. Elementy retoryki. Uczeń: 4) wykorzystuje zasady tworzenia […] argumentów […]; 6) przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego. Lektura obowiązkowa Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis*

Zasady oceniania
2 pkt – odpowiedź uwzględniająca definicje i odwołująca się do fragmentu ORAZ całego utworu Henryka Sienkiewicza.
1 pkt – odpowiedź uwzględniająca definicje i odwołująca się do fragmentu LUB całego utworu Henryka Sienkiewicza.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie
Moim zdaniem Tygellina można nazwać pochlebcą. Stara się on uprzedzić życzenia cezara, zabiega o jego względy. Aby przypodobać się Neronowi, wymyśla ucztę na stawach Agryppy. Gotów jest też podpalić Rzym, aby zyskać przychylność władcy, który chciałby zobaczyć płonące miasto. Ostatecznie pomysł Tygellina zostaje zrealizowany.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 7. (0–3)

Zadanie 7.1. (0–1)

Podstawa programowa 2012		Podstawa programowa 2017	
Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	**Wymagania ogólne**	**Wymagania szczegółowe**
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich […]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […]. 3. Kształtowanie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej […].	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 11) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. […] kulturowy […]. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) interpretuje dzieła sztuki […].

Zasady oceniania
1 pkt – wskazanie elementu graficznego i wyjaśnienie jego sensu w kontekście całego utworu.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania
- *Na ilustracji przedstawiono symbol ryby narysowanej na piasku. W lekturze był to symbol pierwszych chrześcijan. Taki znak namalowała Ligia.*
- *Na ilustracji przedstawiono drogę. Stanowi ona nawiązanie do tytułu powieści Henryka Sienkiewicza i słów św. Piotra opuszczającego Rzym, wypowiedzianych w momencie, gdy ukazał mu się Chrystus.*

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 7.2. (0–2)

Podstawa programowa 2012		Podstawa programowa 2017	
Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	**Wymagania ogólne**	**Wymagania szczegółowe**
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich […]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […].	Lektury obowiązkowe
		III. Tworzenie wypowiedzi. 6. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania […].	1. Elementy retoryki. Uczeń: 4) wykorzystuje zasady tworzenia […] argumentów […]; 6) przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego; 7) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie.

Zasady oceniania
2 pkt – podanie tytułu lektury obowiązkowej oraz dwóch argumentów.
1 pkt – podanie tytułu lektury obowiązkowej oraz jednego argumentu.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie
Lektura, którą polecam na Narodowe Czytanie, to „Kamienie na szaniec”, ponieważ książka ta opowiada o bohaterskiej postawie młodych ludzi, których warto naśladować. „Kamienia na szaniec” powinni znać wszyscy Polacy, gdyż treść tego utworu dotyczy ważnych wydarzeń z naszej historii.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 8. (0–2)

Podstawa programowa 2012		Podstawa programowa 2017	
Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	**Wymaganie ogólne**	**Wymaganie szczegółowe**
III. Tworzenie wypowiedzi.	2. Świadomość językowa. Uczeń: 5) pisze poprawnie pod względem ortograficznym […].		

Zasady oceniania
2 pkt – podanie trzech poprawnych odpowiedzi.
1 pkt – podanie dwóch poprawnych odpowiedzi.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
ABA

Zadanie 9. (0–1)

Podstawa programowa 2012		Podstawa programowa 2017	
Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	**Wymagania ogólne**	**Wymagania szczegółowe**
		II. Kształcenie językowe. 3. Poznawanie podstawowych pojęć oraz terminów służących do opisywania języka i językowego komunikowania się ludzi.	1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń: 2) rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny [...], rozpoznaje rodzinę wyrazów […].

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
PP

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 10. (0–1)

Podstawa programowa 2012		Podstawa programowa 2017	
Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	**Wymaganie ogólne**	**Wymaganie szczegółowe**
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 8) rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi.	II. Kształcenie językowe. 3. Poznawanie podstawowych pojęć oraz terminów służących do opisywania języka i językowego komunikowania się ludzi.	2. Zróżnicowanie języka. Uczeń: 1) dostrzega zróżnicowanie słownictwa […].

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
D

Zadanie 11. (0–3)

Podstawa programowa 2012		Podstawa programowa 2017	
Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	**Wymaganie ogólne**	**Wymaganie szczegółowe**
III. Tworzenie wypowiedzi.	1. Mówienie i pisanie. Uczeń: 5) tworzy wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: […] ogłoszenie […].	III. Tworzenie wypowiedzi. 6. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania […].	1. Elementy retoryki. Uczeń: 4) wykorzystuje zasady tworzenia […] argumentów […].

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zasady oceniania
Treść i forma:

2 pkt	treść zgodna z poleceniem, podanie dwóch argumentów uwzględniających zachętę do udziału w wydarzeniu; uwzględnionych 5 elementów dotyczących formy: kto ogłasza? dla kogo? o czym? kiedy się odbywa? gdzie się odbywa?
1 pkt	treść zgodna z poleceniem, podanie dwóch argumentów uwzględniających zachętę do udziału w wydarzeniu; uwzględnione 4 elementy dotyczące formy: kto ogłasza? ORAZ/ALBO dla kogo? ORAZ/ALBO o czym? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa?
0 pkt	treść niezgodna z poleceniem ALBO treść zgodna z poleceniem, ale uwzględnione tylko 3 elementy dotyczące formy: kto ogłasza? ORAZ/ALBO dla kogo ? ORAZ/ALBO o czym? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa?

Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna:
1 punkt – łącznie nie więcej niż dwa błędy (językowe, ortograficzne, interpunkcyjne).
0 punktów – łącznie trzy lub więcej błędów (językowych, ortograficznych, interpunkcyjnych).

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna:
1 punkt – łącznie nie więcej niż trzy błędy (językowe, ortograficzne, interpunkcyjne).
0 punktów – łącznie cztery lub więcej błędów (językowych, ortograficznych, interpunkcyjnych).

Przykładowe rozwiązanie
Koleżanki i Koledzy!
Informujemy, że w naszej szkole we wtorek, 11 grudnia 2018 r., o godzinie 15 w bibliotece szkolnej rozpocznie się spotkanie z autorem książek o Henryku Sienkiewiczu. Podczas spotkania będzie można zobaczyć archiwalne zdjęcia rodzinne Henryka Sienkiewicza oraz posłuchać anegdot o jego życiu. Po spotkaniu będzie możliwość zakupu książek o życiu i twórczości Henryka Sienkiewicza.

Samorząd Szkolny

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 12. (0–2)

Podstawa programowa 2012		Podstawa programowa 2017	
Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	**Wymagania ogólne**	**Wymagania szczegółowe**
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 6) odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od informacji drugorzędnych.	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia […] innych tekstów kultury.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje […].
		III. Tworzenie wypowiedzi. 2. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi […] pisemnych.	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje […]. 2. Mówienie i pisanie. Uczeń: 2) wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym […] streszcza […].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne określenie tematu i tego, co na ten temat powiedziano w tekście; zachowanie właściwego poziomu uogólnienia.
1 pkt – poprawne określenie tematu i tego, co na ten temat powiedziano w tekście; zaburzony poziom uogólnienia.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Tematem tekstu Jacka Wojtysiaka jest zdrowy rozsądek. Autor rozważa rolę zdrowego rozsądku w poznawaniu świata i dochodzi do wniosku, że chociaż stanowi on bazę dla nauki, jeszcze bardziej potrzebuje go filozofia.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 13. (0–1)

Podstawa programowa 2012		Podstawa programowa 2017	
Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	**Wymaganie ogólne**	**Wymaganie szczegółowe**
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich […].	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje […].

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
FP

Zadanie 14. (0–1)

Podstawa programowa 2012		Podstawa programowa 2017	
Wymaganie ogólne	**Wymagania szczegółowe**	**Wymaganie ogólne**	**Wymaganie szczegółowe**
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 8) rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi; 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście.	II. Kształcenie językowe. 3. Poznawanie podstawowych pojęć oraz terminów służących do opisywania języka i językowego komunikowania się ludzi.	2. Zróżnicowanie języka. Uczeń: 1) dostrzega zróżnicowanie słownictwa […].

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Rozwiązanie
D

Zadanie 15. (0–1)

Podstawa programowa 2012		Podstawa programowa 2017	
Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	**Wymagania ogólne**	**Wymagania szczegółowe**
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich […].	2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 1) wyszukuje w tekście potrzebne informacje […].
		III. Tworzenie wypowiedzi. 6. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania […].	1. Elementy retoryki. Uczeń: 4) wykorzystuje zasady tworzenia […] argumentów […]; 6) przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego.

Zasady oceniania
1 pkt – poprawna odpowiedź.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
A1

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 16. (0–2)

Podstawa programowa 2012		Podstawa programowa 2017	
Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	**Wymagania ogólne**	**Wymaganie szczegółowe**
		II. Kształcenie językowe. 2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych […]. 3. Poznawanie podstawowych pojęć oraz terminów służących do opisywania języka i językowego komunikowania się ludzi.	1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń: 4) […] poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje […].

16.1. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – podanie trzech poprawnych form.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
kierując się, wybudowany, rozpościerających się

16.2. (0–1)

Zasady oceniania
1 pkt – poprawne wyjaśnienie.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania
- *Błąd w zdaniu polega na niepoprawnym użyciu imiesłowowego równoważnika zdania. Mamy tutaj dwóch różnych wykonawców czynności, zatem nie można użyć imiesłowowego równoważnika zdania.*
- *Błąd polega na tym, że każdy człon składowy ma inny podmiot, dlatego nie można użyć imiesłowowego równoważnika zdania.*

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 17. (0–1)

Podstawa programowa 2012		Podstawa programowa 2017	
Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	**Wymaganie ogólne**	**Wymaganie szczegółowe**
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	3. Świadomość językowa. Uczeń: 3) rozpoznaje w wypowiedziach podstawowe części mowy ([…] przymiotnik […]).	II. Kształcenie językowe. 3. Poznawanie podstawowych pojęć oraz terminów służących do opisywania języka i językowego komunikowania się ludzi.	1. Gramatyka języka polskiego. Uczeń: 2) rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny [...], w wyrazie pochodnym wskazuje […] formant […].

Zasady oceniania
1 pkt – odpowiedź poprawna.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie
AC

Zadanie 18. (0–2)

Podstawa programowa 2012		Podstawa programowa 2017	
Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	**Wymagania ogólne**	**Wymagania szczegółowe**
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich […]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej […].	Lektury obowiązkowe

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

		III. Tworzenie wypowiedzi. 6. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania […].	1. Elementy retoryki. Uczeń: 4) wykorzystuje zasady tworzenia […] argumentów […]; 6) przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego; 7) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie.

Zasady oceniania
2 pkt – wskazanie bohatera, np. imię, nazwisko, pseudonim, i uzasadnienie wyboru dwoma argumentami.
1 pkt – wskazanie bohatera, np. imię, nazwisko, pseudonim, i uzasadnienie wyboru jednym argumentem.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie
Moim zdaniem bohaterem, który kierował się w swoim życiu zdrowym rozsądkiem, był Petroniusz z powieści „Quo vadis". Krytykował on Nerona, ale robił to w taki sposób, że cesarz był przekonany o życzliwości arbitra elegancji. Przy podejmowaniu decyzji zawsze przewidywał jej skutki. Kiedy Neron zainteresował się Ligią, Petroniusz starał się go zniechęcić do dziewczyny, chroniąc w ten sposób Winicjusza.

Zadanie 19. (0–2)

Podstawa programowa 2012		Podstawa programowa 2017	
Wymaganie ogólne	**Wymaganie szczegółowe**	**Wymagania ogólne**	**Wymagania szczegółowe**
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 8) rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi; 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście.	III. Tworzenie wypowiedzi. 6. Poznawanie podstawowych zasad retoryki, w szczególności argumentowania […].	1. Elementy retoryki. Uczeń: 4) wykorzystuje zasady tworzenia […] argumentów […]; 6) przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego.

Zasady oceniania
2 pkt – wyrażenie stanowiska i podanie dwóch argumentów.
1 pkt – wyrażenie stanowiska i podanie jednego argumentu.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Przykładowe rozwiązanie

Moim zdaniem napis i rysunek wyrażają tę samą myśl. Napis sugeruje, że jeśli człowiek ma marzenia, to nie powinien zważać na to, co podpowiada mu zdrowy rozsądek, bo on ogranicza marzenia. Bałwanek umieszczony na rysunku nie zasłania się parasolem, bo jego marzeniem było pewnie poczuć ciepło promieni słonecznych. Zapomniał o rozsądku, ale jest szczęśliwy.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Zadanie 20. (0–20)

ZASADY OCENIANIA WYPRACOWAŃ

1. Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, egzaminator oceni ją na 0 pkt.
2. Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź egzaminator przyzna 0 pkt.
3. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, egzaminator oceni ją na 0 pkt.
4. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 pkt w każdym kryterium.
5. Jeżeli wypowiedź zawiera 180 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych / elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 punktów.
6. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas egzamin z języka polskiego, w przypadku takiego ucznia, zostanie unieważniony.
7. W ocenie poprawności językowej nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych w wypowiedziach uczniów, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzenia egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty* w danym roku szkolnym.
8. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

Uwaga: Liczone są wszystkie wyrazy: samodzielne i niesamodzielne.

Wypracowanie o charakterze twórczym

Temat 1.
Napisz opowiadanie o spotkaniu jednego z bohaterów lektury obowiązkowej z bohaterem innego utworu literackiego. Spotkanie to będzie początkiem wspólnej przygody, która zmieni losy jednego z nich. Wypracowanie powinno dowodzić, że dobrze znasz wybraną lekturę obowiązkową. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 wyrazów.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Podstawa programowa 2012		Podstawa programowa 2017	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**	**Wymagania ogólne**	**Wymagania szczegółowe**
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) określa tematykę […] tekstu.	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej [...]. 3. Kształcenie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej [...]. 6. Poznawanie wybranych dzieł wielkich pisarzy polskich [...].	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 7) określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji; 9) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi [...]. Zna lektury obowiązkowe.
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1. Wstępne rozpoznanie. Uczeń: 2) konfrontuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami; 3) wyraża swój stosunek do postaci. 2. Analiza. Uczeń: 10) charakteryzuje i ocenia bohaterów. 3. Interpretacja. Uczeń: 1) odbiera teksty kultury na poziomie dosłownym i przenośnym. 4. Wartości i wartościowanie. Uczeń odczytuje wartości pozytywne […] wpisane w teksty kultury […].	II. Kształcenie językowe. 2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych oraz formowanie odpowiedzialności za własne zachowania językowe.	5. Kształcenie umiejętności poprawnego [...] pisania zgodnego z zasadami [...] pisowni polskiej.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

III. Tworzenie wypowiedzi.	1. Mówienie i pisanie. Uczeń: 5) tworzy wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie […]. 2. Świadomość językowa. Uczeń: 3) stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych; 5) pisze poprawnie pod względem ortograficznym […]; 6) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych […]; 7) operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych.	III. Tworzenie wypowiedzi. 2. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi [...] pisemnych. 5. Rozwijanie umiejętności stosowania środków stylistycznych i dbałości o estetykę tekstu oraz umiejętności organizacji tekstu.	1. Elementy retoryki. Uczeń: 3) tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami [...]. 2. Mówienie i pisanie. Uczeń: 1) tworzy spójne wypowiedzi […].

Zasady oceniania

1. Realizacja tematu wypowiedzi

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:
- wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu
- w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu
- wypowiedź jest w całości na temat.

2 pkt	• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. • Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
1 pkt	• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB • W pracy występują fragmenty niedotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 pkt	• Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO • Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

2. Elementy twórcze

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:
- narracja w opowiadaniu jest konsekwentnie prowadzona
- wydarzenia są logicznie ułożone
- fabuła jest urozmaicona, np. czy zawiera elementy typowe dla opowiadania, takie jak zwroty akcji, dialog, puenta
- lektura wskazana w poleceniu została wykorzystana pobieżnie, czy w sposób ciekawy i twórczy.

5 pkt	• Funkcjonalna narracja. • Logiczny układ zdarzeń. • Urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 6 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja. • Twórcze wykorzystanie treści lektury.
4 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.
3 pkt	• Funkcjonalna narracja. • Logiczny układ zdarzeń. • Prosta fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 4 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja.
2 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.
1 pkt	• Narracja częściowo funkcjonalna. • Dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarzeń. • Prosta fabuła.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

3. Kompetencje literackie i kulturowe

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:
- uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze
- uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

2 pkt	• Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). • Poprawność rzeczowa.
1 pkt	• Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). • Dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

4. Kompozycja tekstu

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:
- kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie, a list – zwrot do adresata, wstęp, rozwinięcie, zakończenie i zwrot pożegnalny
- wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu
- wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli
- wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

2 pkt	• Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.
1 pkt	• Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

5. Styl

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:
- styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej
- styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).

2 pkt	• Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. • Jednolity.
1 pkt	Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.
0 pkt	Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt.

6. Język

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in.:
- czy uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych
- czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu.

W ocenie należy również uwzględnić liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Oceniając język wypowiedzi, należy najpierw ocenić zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczną liczbę punktów ustala się na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Poprawność środków / Zakres środków	Nie więcej niż 2 błędy językowe	3–4 błędy językowe	5–6 błędów językowych	7–9 błędów językowych	10 lub więcej błędów językowych
Szeroki zakres środków językowych, tzn. • zróżnicowana składnia • zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne/odpowiednie do realizacji tematu.	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo, za wypowiedź, w której uczeń użył zadowalającego zakresu środków językowych i popełnił 4 błędy językowe, należy przyznać 2 pkt w tym kryterium.

7. Ortografia

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

2 pkt	Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.
1 pkt	2–3 błędy ortograficzne.
0 pkt	4 lub więcej błędów ortograficznych.

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

2 pkt	Nie więcej niż 3 błędy ortograficzne.
1 pkt	4–6 błędów ortograficznych.
0 pkt	7 lub więcej błędów ortograficznych.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

8. Interpunkcja

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

1 pkt	Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.
0 pkt	6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

1 pkt	Nie więcej niż 7 błędów interpunkcyjnych.
0 pkt	8 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

Za błędy ortograficzne w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się uznaje się:
- **błędy w zapisie wyrazów z *u – ó, ż – rz, h – ch***
- **łamanie zasady pisania wielką literą na początku zdania**

Do błędów graficznych w pracach uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się zalicza się:
- **dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów**
- **mylenie liter**
  - o podobnym kształcie (*a – o, l – ł – t,* n *– r, m – n, u – w, e – ę, a – ą, i – j, u – y*)
  - dużych i małych (z wyjątkiem początku zdania)
  - rzadziej używanych (*h – H, f – F, L – F*)
  - odpowiedników głosek zbliżonych fonetycznie (*b – p, d – t, w – f, g – k, dz – c, sz – s, i – y, ę – em – en, ą – om– on, ś – ź, ć –* dź)
  - różniących się w położeniu w stosunku do osi pionowej (*p – b, d – b*) lub poziomej (*m – w, n – u, b – p, d – g, p – g*)
- **ominięcie drobnych elementów graficznych, w tym**
  - oznaczania miękkości nad literami
  - kropek (*dż, ż, i, j*)
  - „ogonków” przy literach *ą* lub *ę* i kreski (wężyka) przy literach *ó*, *t* lub *ł*
- **błędy dotyczące podziału wyrazu**
- **utratę dźwięczności (*kóska* zamiast *kózka, prośba* zamiast *prośba*)**
- **błędy wynikające ze schematycznego stosowania zasad ortografii, np. startóje bo startować.**

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Przykładowa praca

Chyba nikt w całym Londynie nie przypuszczał, jak tego dnia czuł się Ebenezer Scrooge.

Tonące w śnieżnych zaspach ulice przemierzali ostatni przechodnie śpieszący do swoich domów i bliskich, czekających z niecierpliwością na światło pierwszej gwiazdy. Zewsząd dobiegały delikatne dźwięki dzwonków i śpiewanych przez dzieci kolęd.

Scrooge był sam. Na jego pomarszczonej, zasuszonej twarzy zgorzkniałego starca malowała się wściekłość. Właśnie zatrzasnął drzwi za swoim kancelistą, który śmiał go prosić o dzień wolny od pracy.

– Ten człowiek okrada mnie każdego 25 grudnia! Muszę mu płacić, kiedy on odpoczywa – myślał wzburzony.

Chodząc po kantorze i wymachując rękami, nie zauważył leżącej na podłodze grubej księgi rachunkowej, którą w gniewie strącił ze swojego biurka. Nagle potknął się o nią i upadł.

Ocknął się na słonecznej plaży. Nie przypominał sobie, by kiedykolwiek był w tym miejscu. Gorące słońce ogrzewało mu twarz, a fale delikatnie chłodziły dłonie.

W oddali ujrzał starca i chłopca pracujących na brzegu. Chłopiec z oddaniem wpatrywał się w starego rybaka, który kościstymi dłońmi układał w swej niewielkiej łódce sieci, przygotowując się do wypłynięcia w morze.

Scrooge, oszołomiony zupełnie nową dla siebie sytuacją, podszedł do rybaka.

– Muszę wrócić do Londynu. Zawieź mnie tam jak najszybciej – nakazał.

Rybak, który zaznał od ludzi wielu krzywd i który wiedział, że niekiedy ludzkie słowa mogą dotkliwie ranić, tylko uśmiechnął się łagodnie. Ruszał na połów, mógł zabrać nieznajomego i wysadzić go w najbliższym porcie, skąd wypływają statki do wielu miast. Wziął wiosło, skinął głowa w stronę swojego małego pomocnika i zaprosił Scrooge'a do nędznej łódki.

– Bądź zdrów, Santiago! Będę na ciebie czekał. Może jutro będzie twój szczęśliwy dzień – powiedział chłopiec, żegnając swego przyjaciela. Stał potem długo na brzegu, jakby czuwając nad bezpieczeństwem wyprawy.

Scrooge tymczasem rozsiadł się wygodnie, myśląc z niepokojem o swojej niecodziennej sytuacji. Wyobrażał sobie straty, jakich mu przysporzy. Przypomniał sobie kancelistę, tego darmozjada, jak zwykle go nazywał. Liczył w myślach pieniądze, które potrąci mu z wypłaty, aby pokryć swoje straty.

Obliczenia przerwał mu niepokojący dźwięk. Przez twarz siedzącego naprzeciwko starego rybaka przemknął cień niepokoju.

– Idzie burza – powiedział rybak.

– Pospiesz się w takim razie – ponaglił go Scrooge. Przecież nie możemy tu zostać. Twoja nędzna łódka zatonie przy pierwszym podmuchu wiatru.

Powoli zapadał zmrok. Fale coraz zacieklej uderzały o burtę łodzi. Deszcz zacinał mocno, a wiatr wiał ze wszystkich stron.

Łagodny uśmiech dawno zniknął z twarzy rybaka. Teraz widać było na niej zaciętość i upór, ale nie strach. I choć nie powiedział ani słowa, Scrooge poczuł, że to od tego kruchego starca zależy los ich obu. Majątek w dalekim Londynie nie miał teraz żadnego znaczenia. Ebenezer Scrooge musiał znaleźć się na środku oceanu, żeby dostrzec oczywistość tej prawdy.

Nie umiałby wyjaśnić, jak to się stało, że znalazł się obok starego rybaka i chwycił drugie wiosło w dłonie. Teraz wiosłowali razem, choć żaden z nich nie miał pewności, czy uda się dopłynąć do brzegu. Nie rozmawiali ze sobą, skupieni na walce z żywiołem.

Próbowali użyć lin, leżących na dnie łodzi, ale przelewające się przez burtę fale, wytrącały je z rąk. Udało się dopiero, gdy chwycili je razem. Skupieni na pracy nie dostrzegli ściany wody nad swoimi głowami. Potężna siła zachwiała łódką i… Santiago w ostatniej chwili uchwycił dłoń wyciągniętą w jego stronę. Jej mocny uścisk uratował mu życie.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Na moment ich spojrzenia się spotkały. Dwaj starcy o twarzach pooranych zmarszczkami. Jakże różne dotychczas były ich losy… Jak wiele w życiu jednego z nich odmieniła ta chwila…

Kiedy Scrooge podniósł wzrok, zobaczył nikłe światełko lampy trzymanej w ręce przez jakąś postać znajdującą się w oddali. Wydawało mu się, że dostrzega w niej swoją dobrą i kochającą siostrę Fan, o której zapomniał na długie lata.

Wiatr niespodziewanie zmienił kierunek i gwałtownie popychał łódkę w stronę brzegu, na którym stał Manolin. Od wielu godzin czekał z niepokojem na swojego przyjaciela, starego rybaka, wierząc, że światło lampy pozwoli mu bezpiecznie wrócić do domu. Scrooge, patrząc na jego wysoką, szczupłą postać, miał teraz wrażenie, że widzi Freda, syna swojej zmarłej siostry.

– Muszę kupić dzieciom Freda i jego żonie świąteczne prezenty – powiedział do siebie Ebenezer Scrooge. I na tę myśl się uśmiechnął.

1. Realizacja tematu wypowiedzi: 2 punkty – wypowiedź zgodna z formą wskazaną w poleceniu (opowiadanie twórcze); zawiera wszystkie elementy określone w poleceniu (przedstawienie wspólnej przygody oraz wykazanie się znajomością przywołanych utworów); w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
2. Elementy twórcze: 5 punktów – funkcjonalna narracja; logiczny układ zdarzeń; urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie: opisu, charakterystyki bohaterów, określenie czasu i miejsca akcji, zwrot akcji, puenta; twórcze wykorzystanie treści utworów *Stary człowiek i morze* oraz *Opowieść wigilijna*.
3. Kompetencje literackie i kulturowe: 2 punkty – funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej (*Opowieść wigilijna*); poprawność rzeczowa.
4. Kompozycja tekstu: 2 pkt – zgodna z formą wypowiedzi, wypowiedź spójna i logiczna podzielona na funkcjonalne, graficznie wyodrębnione akapity.
5. Styl: 2 pkt – odpowiedni do treści i formy wypowiedzi, jednolity.
6. Język: 4 pkt – szeroki zakres środków językowych (zróżnicowana składnia, leksyka) umożliwiających pełną i swobodną realizację tematu.
7. Ortografia: 2 pkt – praca bez błędów ortograficznych.
8. Interpunkcja: 1 pkt – praca bez błędów interpunkcyjnych.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Wypracowanie o charakterze argumentacyjnym

Temat 2.

Chodzenie z głową w chmurach to nieodłączna cecha młodości. Napisz rozprawkę, w której rozważysz, czy okres młodości wybranego bohatera lektury obowiązkowej oraz bohatera innego utworu literackiego to był tylko czas marzeń i beztroski. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 wyrazów.

Podstawa programowa 2012		**Podstawa programowa 2017**	
Wymagania ogólne	**Wymagania szczegółowe**	**Wymagania ogólne**	**Wymagania szczegółowe**
I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) określa tematykę i główną myśl tekstu; 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście […].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Wyrabianie i rozwijanie zdolności rozumienia utworów literackich [...]. 2. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej [...]. 3. Kształcenie umiejętności uczestniczenia w kulturze polskiej i europejskiej [...]. 6. Poznawanie wybranych dzieł wielkich pisarzy polskich [...].	1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 7) określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji; 9) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi [...]; 11) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty […]. Zna lektury obowiązkowe.
II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	1. Wstępne rozpoznanie. Uczeń: 1) nazywa swoje reakcje czytelnicze […]; 2) konfrontuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami; 3) wyraża swój stosunek do postaci. 2. Analiza. Uczeń: 10) charakteryzuje i ocenia bohaterów.	II. Kształcenie językowe. 2. Rozwijanie rozumienia twórczego i sprawczego charakteru działań językowych oraz formowanie odpowiedzialności za własne zachowania językowe.	5. Kształcenie umiejętności poprawnego [...] pisania zgodnego z zasadami [...] pisowni polskiej.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

	3. Interpretacja. Uczeń: 1) odbiera teksty kultury na poziomie dosłownym i przenośnym. 4. Wartości i wartościowanie. Uczeń odczytuje wartości pozytywne […] wpisane w teksty kultury […].		
III. Tworzenie wypowiedzi.	2. Świadomość językowa. Uczeń: 3) stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych; 5) pisze poprawnie pod względem ortograficznym […]; 6) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych […]; 7) operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych.	III. Tworzenie wypowiedzi. 2. Rozwijanie umiejętności wypowiadania się w określonych formach wypowiedzi [...] pisemnych. 5. Rozwijanie umiejętności stosowania środków stylistycznych i dbałości o estetykę tekstu oraz umiejętności organizacji tekstu.	1. Elementy retoryki. Uczeń: 1) funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę; 2) gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi […]; 3) tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych); 4) wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych; 5) odróżnia przykład od argumentu; 6) przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego; 7) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

			2. Mówienie i pisanie. Uczeń: 1) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: […] rozprawka […].

Zasady oceniania

1. Realizacja tematu wypowiedzi

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:
- wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu
- w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu
- wypowiedź jest w całości na temat.

2 pkt	• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. • Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
1 pkt	• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB • W pracy występują fragmenty niedotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 pkt	• Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO • Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

2. Elementy retoryczne

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:
- argumentacja w pracy jest wnikliwa
- argumenty są poparte właściwymi przykładami
- argumenty są przedstawione w sposób uporządkowany, np. są przedstawione od najbardziej do najmniej ważnego albo są zapisane w porządku argument – kontrargument.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

5 pkt	• Pogłębiona argumentacja. • Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. • Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.
4 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.
3 pkt	• Powierzchowna argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. • Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. • Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.
2 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.
1 pkt	• Podjęta próba argumentowania. • Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

3. Kompetencje literackie i kulturowe

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:
- uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze
- uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.

2 pkt	• Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). • Poprawność rzeczowa.
1 pkt	• Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). • Dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

4. Kompozycja tekstu

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:
- kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie, a list – zwrot do adresata, wstęp, rozwinięcie, zakończenie i zwrot pożegnalny
- wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu
- wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli
- wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

2 pkt	• Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.
1 pkt	• Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

5. Styl

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in., czy:
- styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej
- styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).

2 pkt	• Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. • Jednolity.
1 pkt	Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.
0 pkt	Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

6. Język

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy rozważyć m.in.:
- czy uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych
- czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu.

W ocenie należy również uwzględnić liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Oceniając język wypowiedzi, należy najpierw ocenić zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczną liczbę punktów ustala się na podstawie oceny obu tych aspektów wypowiedzi, zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność środków / Zakres środków	Nie więcej niż 2 błędy językowe	3–4 błędy językowe	5–6 błędów językowych	7–9 błędów językowych	10 lub więcej błędów językowych
Szeroki zakres środków językowych, tzn. • zróżnicowana składnia • zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne/odpowiednie do realizacji tematu.	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo, za wypowiedź, w której uczeń użył zadowalającego zakresu środków językowych i popełnił 4 błędy językowe, należy przyznać 2 pkt w tym kryterium.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

7. Ortografia

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

2 pkt	Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.
1 pkt	2–3 błędy ortograficzne.
0 pkt	4 lub więcej błędów ortograficznych.

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

2 pkt	Nie więcej niż 3 błędy ortograficzne.
1 pkt	4–6 błędów ortograficznych.
0 pkt	7 lub więcej błędów ortograficznych.

8. Interpunkcja

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, należy uwzględnić liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

1 pkt	Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.
0 pkt	6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

1 pkt	Nie więcej niż 7 błędów interpunkcyjnych.
0 pkt	8 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

Za błędy ortograficzne w przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się uznaje się:
- **błędy w zapisie wyrazów z *u – ó, ż – rz, h – ch***
- **łamanie zasady pisania wielką literą na początku zdania**

Do błędów graficznych w pracach uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się zalicza się:
- **dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów**
- **mylenie liter**
  - o podobnym kształcie (*a – o, l – ł – t*, n – *r, m – n, u – w, e – ę, a – ą, i – j, u – y*)
  - dużych i małych (z wyjątkiem początku zdania)
  - rzadziej używanych (*h – H, f – F, L – F*)
  - odpowiedników głosek zbliżonych fonetycznie (*b – p, d – t, w – f, g – k, dz – c, sz – s, i – y, ę – em – en, ą – om– on, ś – ź, ć* – dź)
  - różniących się w położeniu w stosunku do osi pionowej (*p – b, d – b*) lub poziomej (*m – w, n – u, b – p, d – g, p – g*)
- **ominięcie drobnych elementów graficznych, w tym**
  - oznaczania miękkości nad literami
  - kropek (*dż, ż, i, j*)
  - „ogonków" przy literach *ą* lub *ę* i kreski (wężyka) przy literach *ó, t* lub *ł*
- **błędy dotyczące podziału wyrazu**
- **utratę dźwięczności (*kóska* zamiast *kózka*, *prośba* zamiast *prośba*)**
- **błędy wynikające ze schematycznego stosowania zasad ortografii, np. startóje bo startować.**

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

Przykładowa praca

Czy stwierdzenie, że chodzenie z głową w chmurach jest nieodłączną cechą młodości, jest prawdziwe? Jestem przekonany, że tak właśnie powinno być. Jednak czy wszyscy młodzi ludzie żyją wyłącznie marzeniami? Los czasem sprawia, że mimo młodego wieku trzeba twardo stąpać po ziemi i nie można sobie pozwolić na beztroskę. Postaram się dowieść prawdziwości mojej tezy, przywołując przykłady bohaterów literackich z utworów „Syzyfowe prace" oraz „Oskar i pani Róża".

Postacią literacką, która w młodości nie mogła sobie pozwolić na chodzenie z głową w chmurach, był Andrzej Radek – pierwszoplanowy bohater powieści „Syzyfowe prace" Stefana Żeromskiego. Urodzony w chłopskiej chacie w Pajęczynie Dolnym, żył w skrajnej biedzie i od najmłodszych lat wykonywał ciężkie prace w gospodarstwie. Rodzice nie przejmowali się jego losem. Wprawdzie wiejski nauczyciel – pan Paluszkiewicz – zachęcił Andrzeja do nauki i opłacił jego początki edukacji w Pyrzogłowach, ale wkrótce zmarł i odtąd chłopiec był skazany wyłącznie na siebie. Zamiast oddawać się młodzieńczym marzeniom, musiał sobie zapewnić utrzymanie. Zarabiał, udzielając korepetycji, a potem uczył się po nocach. Dzięki uporowi i wytrwałości dostał się do szkoły w Klerykowie; wiedział, że tylko ciężką pracą i systematyczną nauką może wywalczyć sobie lepszy los.

Jak widać, czas młodości Andrzeja Radka nie był czasem marzeń i beztroski. Nie wyobrażam sobie, aby ten chłopak o niezwykłej sile charakteru potrafił przeżyć beztrosko choć jeden dzień. Jego krótkie, chociaż bardzo ciężkie życie, nie nauczyło go tego. Myślę nawet, że marzycielskie nastawienie do świata mogłoby zgubić Andrzeja Radka. Nie przezwyciężyłby nieprzychylności otoczenia ani wszystkich trudności, które go wciąż prześladowały.

Czasami marzenia, zamiast być przejawem beztroski, stają się jedynym sposobem poradzenia sobie z trudną rzeczywistością. Przykładem postaci literackiej, która mimo bardzo młodego wieku musiała porzucić beztroskę, jest Oskar – tytułowy bohater utworu Èrica Emmanuela Schmitta „Oskar i pani Róża". Ten dziesięcioletni chłopiec dotknięty nieuleczalną chorobą przestał już nawet wierzyć w bajki. Jego światem rządzi tylko choroba, nie zostawiając przestrzeni dla beztroskich myśli, tak typowych dla psychiki małego dziecka. Oskar samotnie boryka się z lękiem przed czekającą go wkrótce śmiercią, ponieważ jego rodzicom nie starcza odwagi, aby towarzyszyć mu do końca. Wszystko to sprawia, że Oskar szybko staje się nad wiek dojrzały i poważny. Wówczas w jego życiu pojawia się pani Róża.

Czy podjętą przez Oskara próbę przeżycia każdego z ostatnich dni jak dziesięciolecia można uznać za przejaw chodzenia z głową w chmurach? Zdecydowanie nie. Uważam, że Oskar został pozbawiony prawa do marzeń w momencie, kiedy to właśnie one powinny stanowić treść jego życia. Oskar przyjął wprawdzie propozycję pani Róży, aby udawał, że każdego dnia przeżywa kolejny etap swojego dorosłego życia, ale chłopiec wiedział doskonale, że to tylko gra. Tej postaci nie nazwałbym młodym marzycielem. Poprzez wyobrażenie sobie własnej przyszłości Oskar próbował stłumić ogromny lęk.

Moim zdaniem losy przywołanych przeze mnie bohaterów literackich dowodzą, że nie zawsze upodobanie do bujania w obłokach jest cechą młodości. Tak niewiele było trzeba, aby pozbawić Andrzeja Radka i Oskara prawa do marzeń! Bieda, niskie pochodzenie społeczne, choroba decydują o tym, że w życiu tych młodych ludzi nie ma miejsca ani czasu na marzenia i beztroskę. Uważam jednak, iż obaj, mocno stąpając po ziemi, stają się postaciami w pełni zasługującymi na podziw i szacunek.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/

1. Realizacja tematu wypowiedzi: 2 pkt – forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu – rozprawka; zostały uwzględnione pozostałe elementy polecenia – uczeń odwołuje się do wybranej lektury obowiązkowej oraz innego utworu literackiego; wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
2. Elementy retoryczne: 5 pkt – pogłębiona argumentacja; argumenty zilustrowane trafnymi przykładami; uczeń porządkuje argumentację – zaczyna od lektury obowiązkowej *Syzyfowe prace*, a kończy pracę argumentem odnoszącym się do innego utworu literackiego – *Oskar i pani Róża*.
3. Kompetencje literackie i kulturowe: 2 pkt – funkcjonalne wykorzystanie przywołanych utworów literackich; poprawność rzeczowa.
4. Kompozycja tekstu: 2 pkt – zgodna z formą wypowiedzi, wypowiedź spójna i logiczna podzielona na funkcjonalne, graficznie wyodrębnione akapity.
5. Styl: 2 pkt – odpowiedni do treści i formy wypowiedzi, jednolity.
6. Język: 4 pkt – szeroki zakres środków językowych (zróżnicowana składnia, leksyka) umożliwiających pełną i swobodną realizację tematu.
7. Ortografia: 2 pkt – praca bez błędów ortograficznych.
8. Interpunkcja: 1 pkt – praca bez błędów interpunkcyjnych.

Więcej arkuszy znajdziesz na stronie:
https://www.instytutkorepetycji.pl/arkusze-egzaminacyjne/